

*Załącznik do Zarządzenia Nr22/2023/24
Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w
Rybnej w sprawie Standardów Ochrony
Małoletnich obowiązujących w Zespole Szkolno-
Przedszkolnym w Rybnej*

Standardy ochrony małoletnich w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rybnej

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606)
4. Ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2023 r. poz. 1304)
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900)
7. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)
8. Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 nr 120, poz. 526)
9. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz. 1169)

Wstęp

Dobro i bezpieczeństwo małoletnich w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rybnej są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników na rzecz małoletnich. Pracownik Szkoły traktuje każdego ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Realizując zadania Szkoły, działa w ramach obowiązującego prawa, obowiązujących w niej przepisów wewnętrznych oraz w ramach posiadanych kompetencji. Niedopuszczalne jest, by pracownik Szkoły stosował wobec małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy.

Niniejszy system ochrony małoletnich przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu uczniów, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc uczniowi oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w Szkole za bezpieczeństwo małoletnich do niej uczęszczających.

Niniejsze Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są szeroko promowane wśród całego personelu, rodziców i małoletnich uczęszczających do Szkoły. Poszczególne grupy małoletnich są aktywnie zapoznawane z poniższymi Standardami poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

Rozdział I

Słowniczek terminów

§ 1.

1. **Szkoła** – Zespół Szkolno – Przedszkolny w Rybnej (Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Rybnej i Samorządowe Przedszkole w Rybnej).
2. **Uczeń/małoletni** – każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
3. **Krzywdzenie małoletniego** – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę ucznia, lub zagrożenie dobra ucznia, w tym jego zaniedbywanie.
4. **Personel** – każdy pracownik Szkoły bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi i młodzieżą.
5. **Opiekun ucznia** – osoba uprawniona do reprezentowania ucznia, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.
6. **Instytucja** – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom i młodzieży lub działająca na rzecz dzieci lub uczniów.
7. **Dyrekcja** – osoba, organ lub podmiot, który w strukturze danej szkoły jest uprawniony do podejmowania decyzji.
8. **Zgoda rodzica ucznia** - oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców ucznia. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami ucznia konieczne jest poinformowanie rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
9. **Osoba odpowiedzialna za Internet** - wyznaczony przez dyrektora Szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie Szkoły oraz nad bezpieczeństwem uczniów w Internecie.
10. **Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem** - wyznaczony przez dyrektora Szkoły pracownik sprawujący nadzór nad realizacją niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.
11. **Dane osobowe ucznia** - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział II

Czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia uczniów – zasady rozpoznawania i reagowania

§ 2.

1. Rekrutacja pracowników Szkoły odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady Rekrutacji stanowią Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.
2. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni i małoletni – małoletni ustalone w Szkole. Zasady stanowią Załącznik nr 2, 3a i 3b do niniejszych Standardów.

3. Pracownicy Szkoły posiadają wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich i zwracają na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków.
4. Pracownicy Szkoły monitorują sytuację i dobrostan małoletniego uczęszczającego do Szkoły.
5. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy Szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

Rozdział III

Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia

§ 3.

W przypadku podjęcia przez pracownika Szkoły podejrzenia, że uczeń jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi Szkoły / wychowawcy / pedagogowi.

§ 4.

1. Po uzyskaniu informacji, dyrektor Szkoły / pedagog wzywa opiekunów ucznia, którego krzywdzenie podejrzewa i informuje ich o podejrzeniu.
2. Wyznaczona przez dyrektora Szkoły osoba (np. pedagog) sporządza opis sytuacji szkolnej / przedszkolnej i rodzinnej ucznia na podstawie rozmów z małoletnim, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz opracowuje plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
3. Plan wsparcia małoletniego powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a) podjęcia przez Szkołę działań w celu zapewnienia uczniowi bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - b) wsparcia, jakie zaoferuje uczniowi Szkoła,
 - c) skierowania ucznia do specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 5.

1. W bardziej skomplikowanych przypadkach (dotyczących np. wykorzystywania seksualnego lub znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor Szkoły powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog, wychowawca, dyrektor Szkoły, inni pracownicy mający wiedzę na temat skutków krzywdzenia ucznia lub o krzywdzonym uczniu.
2. Zespół interwencyjny sporządza plan wsparcia małoletniego, spełniający wymogi określone w § 4 pkt 3 niniejszych Standardów, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga/psychologa szkolnego oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
3. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłoszą rodzice/opiekunowie ucznia, dyrektor Szkoły jest zobowiązany powołać zespół interwencyjny.

4. Zespół, o którym mowa w punkcie 3, wzywa rodziców/opiekunów ucznia na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.

§ 6.

1. Sporządzony przez zespół interwencyjny plan wsparcia małoletniego wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji przedstawiany jest rodzicom/opiekunom przez pedagoga.
2. Pedagog/psycholog informuje rodziców/opiekunów o obowiązku Szkoły – jako instytucji – zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
3. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów małoletniego przez pedagoga – zgodnie z punktem poprzedzającym – dyrektor Szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 3.
5. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone – Szkoła informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów ucznia na piśmie.

§ 7.

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 4 do niniejszych Standardów. Kartę tę załącza się do dokumentacji ucznia w Szkole.
2. Wszyscy pracownicy Szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku ucznia i danych osobowych małoletnich

§ 8.

1. Szkoła, uznając prawo nieletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego, zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Wytyczne dotyczące zasad ochrony wizerunku ucznia i danych osobowych stanowią Załącznik nr 5 do niniejszych Standardów.

§ 9.

1. Pracownikowi Szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku ucznia (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu ucznia) na terenie Szkoły bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego małoletniego.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa w punkcie 1, pracownik Szkoły może skontaktować się z opiekunem ucznia, by uzyskać zgodę na nieodpłatne wykorzystanie zarejestrowanego wizerunku ucznia lub ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do rodzica/opiekuna ucznia – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

§ 10.

1. Upublicznienie przez pracownika Szkoły wizerunku ucznia utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego małoletniego.
2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

Rozdział V

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Szkole

§ 11.

1. Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych stanowią Załącznik nr 6 do niniejszych Standardów.
2. Pracownicy Szkoły zobowiązani są informować nieletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w czasie zajęć.
3. Osoba odpowiedzialna za dostęp do Internetu w Szkole realizuje z uczniami działania edukacyjne dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.

Rozdział VI

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rybnej

§ 12.

1. Dyrektor Szkoły wyznacza pedagoga szkolnego na osobę odpowiedzialną za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich w jednostce.
2. Osoba, o której mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów, prowadzenie rejestru zgłoszeń w postaci kart interwencji oraz za proponowanie zmian w Standardach.
3. Osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich przeprowadza wśród pracowników Szkoły, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 7 do niniejszych Standardów. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia Standardów.
4. Na podstawie przeprowadzonej ankiety osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich sporządza raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi Szkoły.
5. Dyrektor Szkoły na podstawie otrzymanego raportu wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom, uczniom i ich rodzicom/opiekunom.
6. Dyrektor Szkoły odpowiada za przygotowanie personelu Szkoły do stosowania Standardów oraz dokumentowania tej czynności:
 - a) Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania standardów jest dyrektor szkoły.
 - b) Przygotowanie personelu polega na pogłębianiu wiedzy i umiejętności rozpoznawania krzywdzenia, objawów, identyfikacji ryzyka krzywdzenia i podejmowania, zgodnie z prawem właściwych działań, a także wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej w przypadku zaniechania postępowania w celu ochrony i wsparcia małoletnich.
 - c) Zakres szkoleń ustalany jest na podstawie wyników diagnozy potrzeb pracowników w tym zakresie.
 - d) W Szkole co najmniej raz w roku szkolnym organizuje się wewnętrzne doskonalenie w zespołach nauczycielskich.

Rozdział VII

Zasady i sposób udostępniania rodzicom / opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 13.

1. Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Szkoły, uczniów i ich rodziców/opiekunów – poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Szkoły i wywieszenie w widocznym miejscu w siedzibie Szkoły, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci.
3. Co najmniej raz w roku w każdej klasie odbywają się zajęcia wychowawcze nt. Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem – realizowane w sposób dostosowany do wieku uczniów.

Załącznik nr 1

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rybnej

1. Dyrektor, przed zatrudnieniem pracownika w Szkole, poznaje jego dane osobowe, kwalifikacje kandydata/kandydatki, w tym stosunek do wartości podzielanych przez Szkołę, takich jak ochrona praw dzieci i młodzieży i szacunek do ich godności.
2. Dyrektor Szkoły dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenie oraz wolontariusze/stażyści) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z uczniami w Szkole oraz były dla nich bezpieczne.
3. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i młodzieży i podzielania wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, dyrektor Szkoły może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - a) wykształcenia,
 - b) kwalifikacji zawodowych,
 - c) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.
4. W każdym przypadku dyrektor Szkoły musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez niego zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Powinien znać:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
5. Dyrektor Szkoły może poprosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie tych danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę. Szkoła nie może bowiem samodzielnie prowadzić tzw. screeningu osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) oraz Kodeksu pracy.
6. Dyrektor Szkoły przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki uzyskuje jego/jej dane osobowe, w tym dane potrzebne do sprawdzenia danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym.
7. Aby sprawdzić osobę w Rejestrze dyrektor Szkoły potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) data urodzenia,
 - c) PESEL,
 - d) nazwisko rodowe,
 - e) imię ojca,
 - f) imię matki.
8. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza lub osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
9. Dyrektor Szkoły przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki uzyskuje od kandydata/kandydatki informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych

w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

10. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
11. Od kandydata/kandydatki – osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie – dyrektor Szkoły pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
12. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
13. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
14. Dyrektor Szkoły jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej na stanowisku nauczyciela zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego.
15. W przypadku niemożliwości przedstawienia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego dyrektor Szkoły uzyskuje od kandydata/kandydatki oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.

Wzór oświadczenia.

.....
(miejsowość i data)

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania
podstawowych zasad ochrony nieletnich przed krzywdzeniem**

Ja,, posiadający/-a numer PESEL
....., oświadczam, że nie byłem/-am skazany/-a za przestępstwo
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę
małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem/-am się z zasadami ochrony uczniów obowiązującymi
w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rybnej i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(podpis)

Załącznik nr 2

Ustalone w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rybnej zasady bezpiecznych relacji personel – nieletni

Zasady bezpiecznych relacji personelu z nieletnimi w Szkole obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad pracownicy potwierdzają podpisaniem oświadczenia.

I. Relacje personelu Szkoły

Każdy pracownik Szkoły jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami w Szkole i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec nieletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów. Każdy pracownik zobowiązany jest działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.

II. Komunikacja z dziećmi i młodzieżą (nieletnimi)

1. W komunikacji z nieletnimi w Szkole pracownik zobowiązany jest:
 - a) zachować cierpliwość i szacunek,
 - b) słuchać uważnie ucznia i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji,
 - c) informować małoletniego o podejmowanych decyzjach jego dotyczących, biorąc pod uwagę jego oczekiwania,
 - d) szanować prawo małoletniego do prywatności; jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić ucznia, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe,
 - e) jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z uczniem na osobności, można poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy,
 - f) zapewniać uczniów, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć nauczycielowi/pracownikowi Szkoły lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
2. Pracownikowi zabrania się:
 - a) zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania małoletniego oraz podnoszenia głosu na ucznia w sytuacji innej, niż wynikająca z bezpieczeństwa ucznia lub innych uczniów,
 - b) ujawniania informacji wrażliwych dotyczących ucznia wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów; obejmuje to wizerunek ucznia, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,
 - c) zachowywania się w obecności uczniów w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec ucznia relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

III. Działania realizowane z nieletnim

1. Pracownik zobowiązany jest:
 - a) doceniać i szanować wkład nieletniego w podejmowane działania, aktywnie go angażować i traktować równo bez względu na jego płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd,
 - b) unikać faworyzowania uczniów.
2. Pracownikowi zabrania się:
 - a) nawiązywania z uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, składania mu propozycji o nieodpowiednim charakterze; obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie nieletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
 - b) utrwalania wizerunku nieletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych; dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków uczniów, jeśli dyrekcja Szkoły nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów,
 - c) proponowania nieletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, jak również używania ich w obecności małoletnich,
 - d) wchodzenia w relacje jakiegokolwiek zależności wobec nieletniego lub jego rodziców/opiekunów, zachowywania się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
3. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie uczniem przez pracownika lub pracownikiem przez ucznia, muszą być raportowane dyrektorowi Szkoły. Jeśli pracownik jest ich świadkiem, zobowiązany jest reagować stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób związanych ze sprawą.

IV. Kontakt fizyczny z nieletnim

1. Jakiegokolwiek przemocowe działanie wobec małoletniego jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z nieletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby ucznia w danym momencie, uwzględnia jego wiek, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego.
2. Pracownik zobowiązany jest:
 - a) kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję ucznia, pytając go o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy jego dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie,
 - b) być zawsze przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań,
 - c) zachować szczególną ostrożność wobec ucznia, który doświadczył nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania; takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że będzie on dążył do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi; w takich sytuacjach pracownik powinien reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc uczniowi zrozumieć znaczenie osobistych granic.

3. Pracownikowi zabrania się:
 - a) bicia, szturchania, popychania oraz naruszania integralności fizycznej małoletniego w jakikolwiek inny sposób,
 - b) dotykania ucznia w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,
 - c) angażowania się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z uczniem czy brutalne zabawy fizyczne.
4. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec ucznia pracownik zobowiązany jest unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny z nim. Jeśli pielęgnacja i opieka higieniczna nad uczniami (związana z pomaganiem uczniowi w ubieraniu się i rozbieraniu, jedzeniu, myciu czy korzystaniu z toalety) należą do obowiązków pracownika – powinien on zostać przeszkolony w tym kierunku.
5. Podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z uczniem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
6. Kontakt fizyczny z nieletnim musi być jawny, nieukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją, ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub uczniów, zobowiązany jest zawsze poinformować o tym osobę odpowiedzialną (np. nauczyciela, dyrektora) i/lub postępować zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

V. Kontakty z małoletnim poza godzinami pracy

1. Obowiązuje zasada, że kontakt z uczniami uczęszczającymi do Szkoły powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
2. Pracownikowi zabrania się zapraszania małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, spotkania się z nimi poza godzinami pracy; obejmuje to także kontakty z uczniami poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z uczniami i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
4. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z uczniami poza godzinami pracy, pracownik zobowiązany jest poinformować o tym dyrektora Szkoły, a rodzice/opiekunowie uczniów muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
5. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli uczniowie i rodzice/opiekunowie uczniów są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych uczniów, ich rodziców oraz opiekunów.

VI. Bezpieczeństwo online

1. Pracownik powinien być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania swojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, a także własnych działań w Internecie. Pracownik powinien być ponadto świadomy, że jeśli jego profil jest publicznie dostępny, to również uczniowie i ich rodzice/opiekunowie mają wgląd w jego cyfrową aktywność.
2. Pracownik zobowiązany jest wyłączać lub wyciszać osobiste urządzenia elektroniczne w trakcie lekcji.
3. Pracownikowi zabrania się nawiązywania kontaktów z uczniami i uczennicami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych. Jeśli takie kontakty zostały

nawiązane przed wejściem w życie dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem”, powinny zostać usunięte przez pracownika.

Załącznik nr 3a

Ustalone w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rybnej zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Uczniowie mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w Szkole. Nauczyciele i personel szkolny powinni chronić uczniów i zapewniać im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania/ postępowania określonych w Statucie Szkoły.
3. Uczniowie powinni respektować prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie mogą naruszać praw innych uczniów – dyskryminować ze względu na jakąkolwiek odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów/ innych osób nie powinno naruszać ich poczucia godności/wartości osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między uczniami powinno cechować zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu *proszę, dziękuję, przepraszam*; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Uczniowie powinni budować wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Powinni akceptować i szanować siebie nawzajem.
7. Uczniowie powinni okazywać zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferować im pomoc. Nie mogą kpić, szydzić z ich słabości, wyśmiewać ich, krytykować.
8. W kontaktach między sobą uczniowie nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
9. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
10. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.
11. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników Szkoły o zaistniałych zagrożeniach.

12. Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w Szkole procedurami).
13. Wszyscy uczniowie powinni znać obowiązujące w Szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzieć, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w Szkole zwrócić o pomoc.
14. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w Szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

Załącznik nr 3b

Niedozwolone zachowania małoletnich w Szkole

Do niedozwolonych zachowań małoletnich w Szkole należą:

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:
 - a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
 - ✓ bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
 - ✓ wymuszenia;
 - ✓ napastowanie seksualne;
 - ✓ wykorzystywanie swojej przewagi nad inną osobą;
 - ✓ fizyczne zaczepki;
 - ✓ zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
 - ✓ rzucanie w kogoś przedmiotami;
 - b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
 - ✓ obelgi, wyzwiska
 - ✓ wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
 - ✓ bezpośrednio obrażanie ofiary;
 - ✓ plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary
 - ✓ groźby;
 - c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:
 - ✓ poniżanie;
 - ✓ wykluczanie/izolacja/manipulowanie;
 - ✓ wulgarne gesty;
 - ✓ śledzenie/szpiegowanie;
 - ✓ obraźliwe SMSy i MMSy, wiadomości na forach internetowych i in. komunikatorach;
 - ✓ zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające telefony i e-maile;
 - ✓ niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;

- ✓ straszenie;
 - ✓ szantażowanie
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w Szkole lub klasie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do Szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie Szkoły.
 3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej, wyjście bez zezwolenia poza teren Szkoły w trakcie przerwy lub lekcji, wagarowanie.
 4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w Szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
 5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych.
 6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
 7. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
 8. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w Szkole lub poza nią.
 9. Używanie wulgaryzmów w Szkole i poza nią.
 10. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej.
 11. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.
 12. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
 13. Wysługiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
 14. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami, bójki.
 15. Szykanowanie uczniów lub innych osób w Szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
 16. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
 17. Znęcanie się (współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
 18. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów.
 19. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/ innych osób w Szkole.
 20. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/ osób bez ich zgody.
 21. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
 - 22.** Stosowanie wobec innych uczniów/innych osób różnych form cyberprzemocy.

Załącznik nr 4

Karta interwencji

Imię i nazwisko ucznia			
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)			
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia			
Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa	Data:	Działanie:	
Spotkania z opiekunami ucznia	Data:	Opis spotkania:	
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	wniosek o wgląd w sytuację ucznia/rodziny	inny rodzaj interwencji (jaki?):
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji			
Wyniki interwencji – działania organów wymiaru sprawiedliwości (jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach działania placówki lub działania rodziców)	Data:	Działanie:	

Załącznik nr 5

Zasady ochrony wizerunku małoletniego i danych osobowych małoletniego

1. We wszystkich działaniach Szkoła kieruje się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków uczniów.
2. Dzielenie się zdjęciami i filmami służy celebrowaniu sukcesów uczniów, dokumentowaniu działań Szkoły i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo uczniów. Wykorzystywane są zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój uczniów – chłopców i dziewczęta, małoletnich w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujących różne grupy etniczne.
3. Rodzice/opiekunowie uczniów decydują, czy wizerunek ich dziecka zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty.
4. Szkoła dba o bezpieczeństwo wizerunków małoletnich poprzez:
 - a) prośbę o pisemną zgodę rodziców/opiekunów przed zrobieniem i publikacją zdjęcia/nagrania,
 - b) udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystane zostaną zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak dane te będą przechowywane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/nagrań online,
 - c) unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi ucznia z imienia i nazwiska; jeśli podpisanie jest konieczne, używanie tylko imienia,
 - d) rezygnację z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o uczniu, dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem ucznia (np. w przypadku zbiórek indywidualnych organizowanych przez Szkołę).
5. Szkoła podejmuje działania w celu zmniejszenia ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań małoletnich poprzez przyjęcie następujących zasad:
 - a) wszyscy uczniowie znajdujący się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrani, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla ucznia poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,
 - b) zdjęcia/nagrania uczniów koncentrują się na czynnościach wykonywanych przez uczniów i w miarę możliwości przedstawiają grupę, a nie pojedyncze osoby,
6. Szkoła rezygnuje z publikacji zdjęć uczniów, nad którymi nie sprawuje już opieki, jeśli oni lub ich rodzice/opiekunowie nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po odejściu ze Szkoły.
7. Wszystkie podejrzania i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków uczniów są rejestrowane i zgłaszane dyrekcji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich.
8. W sytuacjach, w których Szkoła rejestruje wizerunki małoletnich do własnego użytku:
 - a) uczniowie i rodzice/opiekunowie będą poinformowani o tym, że dane wydarzenie będzie rejestrowane,
 - b) zgoda rodziców/opiekunów na rejestrację wydarzeń zostanie przyjęta na piśmie przez pracownika Szkoły,
 - c) jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście), Szkoła zadba o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży poprzez:
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,

- zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,
 - niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z uczniami bez nadzoru pracownika Szkoły,
 - poinformowanie rodziców/opiekunów oraz uczniów, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia, i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci,
- d) jeśli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów ucznia nie jest wymagana.
9. W związku z sytuacjami, w których rodzice/opiekunowie jako widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości rejestrują wizerunki swoich dzieci do prywatnego użytku, Szkoła informuje rodziców/opiekunów o tym, że:
- a) wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki uczniów i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku małoletnich – przez ich rodziców/opiekunów,
 - b) zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki uczniów nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych, ani na serwisach otwartych, chyba, że rodzice lub opiekunowie tych uczniów wyrażą na to zgodę,
 - c) przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku małoletniego.
10. Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez Szkołę wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrekcji Szkoły.
11. W powyższej sytuacji Szkoła upewni się, że rodzice/opiekunowie udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci – na podstawie następujących informacji lub dokumentów:
- a) imienia, nazwiska i adresu osoby lub redakcji występującej o zgodę,
 - b) uzasadnienia potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
 - c) podpisanej deklaracji o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.
12. Personelowi Szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku ucznia na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna ucznia oraz bez zgody dyrekcji.
13. Personel Szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnimi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów uczniów i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie ucznia lub jego rodzica/opiekuna – bez wiedzy i zgody tego rodzica/opiekuna.
14. W celu realizacji materiału medialnego dyrekcja Szkoły może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń instytucji dla potrzeb nagrania. Podejmując taką decyzję, poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie instytucji uczniów.
15. Jeśli rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku ucznia, Szkoła będzie respektować ich decyzję.
16. Przyjęte rozwiązanie nie będzie wykluczające dla ucznia, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

17. Materiały zawierające wizerunek małoletnich są przechowywane w Szkole w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla nich:
- a) nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez Szkołę, przez okres wymagany przepisami prawa,
 - b) nie przechowuje się materiałów elektronicznych zawierających wizerunki uczniów na nośnikach nieszyfrowanych ani mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną (np. pendrive),
 - c) materiały z wizerunkami uczniów zarejestrowane na nośnikach opisanych w pkt 17b) są niezwłocznie przenoszone i zabezpieczane zgodnie z pkt 17a).

Załącznik nr 6

Zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internet w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rybnej

1. Infrastruktura sieciowa Szkoły umożliwia dostęp do Internetu, zarówno personelowi, jak i uczniom w czasie zajęć.
2. Sieć jest monitorowana, tak aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie Szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
4. Osoba odpowiedzialna za dostęp do Internetu w Szkole (nauczyciel informatyki) w porozumieniu z dyrektorem Szkoły:
 - a) zapewnia, aby sieć zabezpieczenie sieci internetowej Szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania,
 - b) aktualizuje oprogramowanie – najpóźniej miesiąc po udostępnieniu aktualizacji przez producenta oprogramowania,
 - c) przynajmniej raz w miesiącu sprawdza, czy na komputerach podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści:
 - w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia;
 - informację o małoletnim, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje dyrektorowi Szkoły, który aranżuje dla ucznia rozmowę z pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie;
 - jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog uzyska informacje, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w rozdziale III niniejszego dokumentu – Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia.
5. W Szkole funkcjonuje regulamin korzystania z Internetu przez uczniów oraz procedura określająca działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze.

Załącznik nr 7

Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

	TAK	NIE	UWAGI
Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Szkole, w której pracujesz?			
Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem” obowiązujące w Szkole?			
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia uczniów?			
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia małoletnich?			
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem przez innego pracownika?			
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone?			
Czy podjąłeś/-aś jakieś działania? Jeśli tak, to jakie?			
Jeśli nie – dlaczego?			
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujących w Szkole? <i>(odpowieź opisowa)</i>			

Załącznik nr 8

Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osoby trzecie (np. wolontariuszy, pracowników Szkoły oraz inne osoby, które mają kontakt z małoletnimi)

Gdy podejrzewasz, że małoletni:

doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:

- zadbaj o bezpieczeństwo ucznia i odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- zawiadom policję pod nr 112 lub 997

jest pokrzywdzony innymi typami przestępstw:

- zadbaj o bezpieczeństwo ucznia i odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie):

- zadbaj o bezpieczeństwo ucznia i odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- zakończ współpracę / rozwiąż umowę z osobą krzywdzącą ucznia

doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo ucznia i odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- przeprowadź rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku braku poprawy zakończ współpracę.

Załącznik nr 9

Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osobę nieletnią (przemoc rówieśnicza)

Gdy podejrzewasz, że małoletni:

doświadcza ze strony innego małoletniego przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:

- zadbaj o bezpieczeństwo małoletniego i odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami uczniów uwikłanych w przemoc,
- równoległe powiadom najbliższy sąd rodzinny lub policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia

doświadcza ze strony innego małoletniego innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacji, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo ucznia i odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- przeprowadź rozmowę osobno z rodzicami ucznia krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracuj działania naprawcze,
- w przypadku powtarzającej się przemocy powiadom lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny

Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez rodzica lub opiekuna

Gdy podejrzewasz, że małoletni:

doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:

- zadbaj o bezpieczeństwo ucznia i odseparuj go od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie,
- zawiadom policję pod nr 112 lub 997

jest pokrzywdzony innymi typami przestępstw:

- poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun ucznia jest niewydolny wychowawczo (np. małoletni chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej):

- zadbaj o bezpieczeństwo ucznia,
- porozmawiaj z rodzicem/opiekunem,
- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego,
- w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej.

doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo ucznia,
- przeprowadź rozmowę z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie,
- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego,
- w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna lub powtarzającej się przemocy powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej,
- równoległe złóż do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację rodziny

Procedury reagowania w przypadku wystąpienia w Szkole wewnętrznych zagrożeń bezpieczeństwa

I. Procedury postępowania w przypadku wystąpienia na terenie Szkoły zachowań agresywnych:

1. Celem uruchomienia procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek wystąpienia na jej terenie zachowań agresywnych, tj. agresji fizycznej i agresji słownej ucznia wobec ucznia lub wobec nauczyciela.
2. Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która zauważyła przedmiotowe zachowanie lub której je zgłoszono. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych krokach decyduje dyrektor placówki, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor lub pedagog szkolny. Czynnościami podejmowanymi w trakcie realizacji procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
3. W przypadku agresji fizycznej:
 - Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika Szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany, jest przerwanie tego zachowania. Pracownik Szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom zdarzenia, że nie wyraża zgody na takie zachowanie. Należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o rozdzielenie bijących się uczniów i uniemożliwienie im dalszego kontaktu.
 - W przypadku zagrożenia życia (gdy osoba poszkodowana jest nieprzytomna) pielęgniarka, pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).
 - Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
 - Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice/opiekunowie prawni poszkodowanego.
 - Pedagog/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.
 - Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić specjalistycznej pomocy ofierze przemocy oraz wskazać, jak należy radzić sobie w podobnych sytuacjach.
 - Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami zdarzenia, wyjaśnić im pojęcia: emocje, agresja, przemoc, przypomnieć normy postępowania i sposoby reagowania.

- W przypadku przeprowadzenia przez agresora kolejnych ataków – z widocznymi skutkami pobicia – szkoła kieruje sprawę na policję, od której postępowania zależą dalsze losy sprawcy przemocy. Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w Statucie Szkoły.
4. W przypadku agresji słownej:
- Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska.
 - Należy powiadomić wychowawcę klasy i/lub dyrektora, pedagoga/psychologa.
 - Wychowawca (pedagog lub psycholog) przeprowadza z uczniem rozmowę mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia. Rozmowy z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno.
 - Wychowawca (pedagog/psycholog) przeprowadza rozmowy ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, uzgadnia wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia.
 - O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych uczestników zdarzenia.
 - Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy specjalistycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy radzić sobie w podobnych sytuacjach.
 - Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami zdarzenia, wyjaśnić im pojęcia: emocje, agresja, przemoc, przypomnieć normy postępowania i sposoby reagowania.
 - W poważnych przypadkach, np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego, powiadamiana jest policja.
 - Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w Statucie Szkoły.

II. Procedura postępowania w przypadku znalezienia w Szkole substancji psychoaktywnych:

1. Celem uruchomienia procedury jest zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów przebywających w szkole/placówce w sytuacji zagrożeń wewnętrznych związanych z rozprowadzaniem niebezpiecznych środków odurzających oraz odurzeniem alkoholem, narkotykami lub „dopalaczami”.
2. Podstawą uruchomienia procedury jest wystąpienie zagrożenia: (1) rozpowszechnianiem środków odurzających (narkotyków, dopalaczy) lub alkoholu, (2) zdrowia ucznia po użyciu środka odurzającego lub spożycia alkoholu oraz (3) zdrowia ucznia w wyniku wypadku w Szkole lub poza nią.
3. W przypadku znalezienia podejrzanej substancji odurzającej na terenie Szkoły, należy:
 - zachować szczególne środki ostrożności;

- zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej uczniów oraz jej ewentualnym zniszczeniem;
 - powiadomić dyrektora Szkoły, który zawiadamia policję;
 - ustalić (jeżeli to możliwe), do kogo należy znaleziona substancja;
 - przekazać policji zabezpieczoną substancję oraz informację o zaistniałej sytuacji;
 - opracować i przeprowadzić projekty edukacyjne dotyczące ww. problematyki oraz wdrożyć profilaktykę uzależnień.
4. W przypadku podejrzenia ucznia o posiadanie środków odurzających należy:
- odizolować podejrzanego od pozostałych uczniów w klasie;
 - powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego;
 - powiadomić dyrektora szkoły, który zawiadomi policję;
 - powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia;
 - poinformować rodziców o procedurach obowiązujących w Szkole;
 - przeprowadzić z uczniem w obecności jego rodziców/opiekunów prawnych rozmowę o złamaniu obowiązujących zasad szkolnych, a następnie objąć ucznia działaniami profilaktycznymi; wsparcia należy udzielić również rodzicom/ opiekunom prawnym ucznia;
 - zaproponować rodzicom/opiekunom prawnym działania profilaktyczne w zakresie rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych oraz posiadania i rozprowadzania środków odurzających, bądź specjalistyczne, np. uczestnictwo w warsztatach umiejętności wychowawczych.
5. W przypadku rozpoznania u ucznia stanu odurzenia alkoholem należy:
- powiadomić wychowawcę klasy ucznia;
 - odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie;
 - powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego;
 - przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego;
 - powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji;
 - powiadomić rodziców/opiekunów prawnych ucznia oraz prosić ich o przybycie do szkoły/placówki;
 - poinformować rodziców/opiekunów prawnych o obowiązującej w Szkole procedurze postępowania w przypadku znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych, a następnie objąć ucznia działaniami profilaktycznymi; wsparcia udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym ucznia;
 - przeprowadzić rozmowę z rodzicami, opisując zagrożenie zdrowia dziecka, wskazać instytucje, które mogą służyć pomocą w zaistniałej sytuacji;
 - w przypadku wystąpienia stanu nagłego zagrożenia zdrowia powiadomić jednostkę państwowego ratownictwa medycznego.
6. W przypadku odmowy współpracy rodziców/opiekunów prawnych:
- Szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję oraz pomoc społeczną;

- Szkoła współpracuje z instytucjami w zakresie pomocy i wsparcia ucznia na mocy obowiązujących przepisów prawa.

III. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia w Szkole kradzieży bądź wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych:

1. Celem uruchomienia procedury jest określenie sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia w Szkole kradzieży bądź wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych, dokonanych przez ucznia.
2. Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno: dyrektor Szkoły, w przypadku jego nieobecności wicedyrektor, a w przypadku jego nieobecności pedagog/psycholog szkolny.
3. Sposób postępowania:
 - bezzwłoczne podjęcie działań mających na celu powstrzymanie i niwelowanie tego zjawiska;
 - bezzwłoczne powiadomienie dyrektora przez osobę, która wykryła kradzież;
 - zażądanie, aby podejrzewany uczeń przekazał skradzioną rzecz, w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora lub innego pracownika Szkoły (należy pamiętać, że pracownik Szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani plecaka ucznia – może to zrobić tylko policja);
 - zabezpieczenie dowodów, tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia i przekazanie ich policji;
 - przekazanie sprawcy czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie Szkoły) pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły;
 - ustalenie we współpracy z pedagogiem szkolnym okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;
 - wezwanie przez dyrektora rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i przeprowadzenie rozmowy z uczniem w ich obecności; należy sporządzić notatkę z tej rozmowy, podpisaną przez rodziców/opiekunów prawnych;
 - doprowadzenie do zadośćuczynienia przez sprawcę, w porozumieniu z jego rodzicami, poszkodowanemu w kradzieży;
 - powiadomienie policji;
 - podjęcie innych czynności przewidzianych w Statucie Szkoły.

IV. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia zjawiska pedofilii w Szkole:

1. Celem uruchomienia procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów w przypadku wystąpienia zagrożenia wewnętrznego, wynikającego z pojawienia się osób psychicznie i fizycznie molestujących dzieci lub nakłaniających je do wykonywania czynności seksualnych.
2. Osobą odpowiedzialną za zarządzanie odnośnie uruchomienia procedury jest dyrektor lub wicedyrektor Szkoły, a w przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.

3. Sposób postępowania:
 - bezzwłoczne podjęcie działań mających na celu powstrzymanie tego zjawiska;
 - po stwierdzeniu zagrożenia powiadomienie dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego;
 - w przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, bezzwłoczne powiadomienie policji;
 - przekazanie przez dyrektora wszystkim pracownikom szkoły informacji o stwierdzonym zagrożeniu;
 - podjęcie przez wychowawców oraz pedagoga/psychologa szkolnego działań profilaktycznych skierowanych do uczniów w celu omówienia potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazywania pracownikom Szkoły informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie;
 - w przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłoczne powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz policji w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawy;
 - wezwanie do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia przez dyrektora;
 - przeprowadzenie przez pedagoga/psychologa szkolnego indywidualnej rozmowy z uczniem – omówienie w obecności rodziców przyczyn i okoliczności zdarzenia;
 - ustalenie przez dyrektora, w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia oraz pedagogiem/psychologiem szkolnym, dalszych działań mających na celu zapewnienie uczniowi właściwej opieki.
4. Podstawa prawna uruchomienia procedury: Kodeks karny: art. 197 § 3; art. 200; art. 200a; art. 200b.

V. Procedura postępowania w przypadku rozpowszechniania przez ucznia pornografii w Szkole:

1. Celem uruchomienia procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów na wypadek zagrożenia wewnętrznego, związanego z rozpowszechnianiem materiałów o charakterze pornograficznym.
2. Osobą odpowiedzialną za zarządzanie odnośnie uruchomienia procedury jest dyrektor lub wicedyrektor Szkoły, a w przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.
3. Sposób postępowania:
 - w przypadku otrzymania przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Szkole bezzwłoczne powiadomienie dyrektora Szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu;
 - w przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, zapewnienie mu anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji związanych z przemocą skierowaną wobec tego ucznia ze strony sprawców zdarzenia;

- przekazanie przez dyrektora pracownikom Szkoły informacji o stwierdzonym zagrożeniu bez wskazywania konkretnego ucznia;
- podjęcie przez wychowawcę klasy i pedagoga/psychologa szkolnego działań profilaktycznych wśród uczniów w celu omówienia zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym, oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań;
- wezwanie przez dyrektora do Szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne;
- przeprowadzenie przez wychowawcę lub pedagoga, psychologa szkolnego rozmowy z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

VI. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia prostytucji w Szkole i wśród uczniów:

1. Celem uruchomienia procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów w przypadku zagrożenia wewnętrznego, związanego z prostytucją w Szkole lub wśród uczniów.
2. Osobą odpowiedzialną za zarządzanie odnośnie uruchomienia procedury jest dyrektor lub wicedyrektor Szkoły, a w przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.
3. Sposób postępowania:
 - w przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności noszących znamiona prostytucji, powiadomienie o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły przez nauczyciela przyjmującego zgłoszenie;
 - w przypadku stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, wezwanie do Szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia;
 - przeprowadzenie przez wychowawcę rozmowy z rodzicami/ opiekunami prawnymi oraz z uczniem w ich obecności; w przypadku potwierdzenia informacji zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, zaś rodziców/opiekunów prawnych – bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad jego zachowaniem (w toku interwencji profilaktycznej ewentualne skierowanie do specjalistycznej placówki i udział ucznia w programie terapeutycznym);
 - jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do Szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, pisemne powiadomienie przez dyrektora Szkoły o zaistniałej sytuacji sądu rodzinnego lub policji (specjalisty ds. nieletnich);
 - w sytuacji, gdy Szkoła wykorzystała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, powiadomienie przez

dyrektora Szkoły sądu rodzinnego lub policji (dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji);

- ustalenie przez dyrektora Szkoły, w porozumieniu z rodzicami/ prawnymi opiekunami dalszych działań z udziałem psychologa w celu zapewnienia opieki uczniowi, który świadomie lub nie dopuścił się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się.
4. Podstawa prawna: Kodeks karny: art. 18 § 3; art. 203; art. 204.

VII. Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole:

1. Celem uruchomienia procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów w przypadku zagrożenia wewnętrznego, związanego z zachowaniami uczniów o charakterze seksualnym.
2. Osobą odpowiedzialną za zarządzanie odnośnie uruchomienia procedury jest dyrektor lub wicedyrektor Szkoły, a w przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.
3. Sposób postępowania:
 - powiadomienie przez nauczyciela lub innego pracownika Szkoły wychowawcy klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w Szkole (gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych innego ucznia, konieczne jest zapewnienie mu anonimowości w celu uniknięcia ewentualnej przemocy/odwetu);
 - przeprowadzenie przez wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego rozmowy z uczniem oraz poinformowanie o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia;
 - zobowiązanie rodziców przez wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego do szczególnego nadzoru nad dzieckiem oraz ustalenie z nimi dalszego postępowania, w przypadku gdy rozmowa z uczniem okazuje się niewystarczająca do zmiany jego zachowania;
 - w sytuacji, kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w Szkole, a Szkoła wykorzystała dostępne jej metody oddziaływań i zachowanie ucznia nie zmienia się, pisemne powiadomienie przez dyrektora Szkoły wydziału rodzinnego i nieletnich sądu rejonowego oraz wydziału ds. nieletnich policji;
 - powiadomienie przez pedagoga/psychologa szkolnego, w porozumieniu z dyrektorem, najbliższej jednostki policji (po uprzednim zawiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów prawnych ucznia), w przypadku, gdy zachowanie ucznia świadczy o możliwości popełnienia przez niego przestępstwa (np. gwałtu); sporządzenie notatki służbowej na temat całego zdarzenia przez pedagoga/psychologa szkolnego.

VIII. Procedura postępowania pracowników szkoły gwarantująca poszkodowanemu w wypadku uczniowi należyłą opiekę i niezbędną pomoc:

1. Celem uruchomienia procedury jest zapewnienie profesjonalnych działań pracowników Szkoły, gwarantujących uczniowi poszkodowanemu w wypadku w Szkole należyłą opiekę i niezbędną pomoc.
2. Osobą odpowiedzialną za zarządzanie odnośnie uruchomienia procedury jest dyrektor lub wicedyrektor Szkoły, a w przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.
3. Sposób postępowania:

- 1) Udzielenie poszkodowanemu pierwszej pomocy przedmedycznej:

Pracownik Szkoły, który otrzymał wiadomość o wypadku ucznia, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy. Gdy do wypadku ucznia dochodzi podczas lekcji nauczyciel przerywa ją, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia – jeżeli warunki w miejscu, w którym prowadzone są zajęcia, stwarzają nadal zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów. Pracownik zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły o sytuacji.

- 2) Obowiązek powiadamiania i zabezpieczenia miejsca zdarzenia:

O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie: rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego, pracownika Szkoły odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i higienę pracy, społecznego inspektora pracy, organ prowadzący szkołę lub placówkę oraz radę rodziców. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego. Zawiadomienia dokonuje dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik Szkoły.

Fakt ten powiadamiający dokumentuje, podając datę i godzinę powiadomienia rodziców/opiekunów prawnych ucznia o wypadku.

W niegroźnych przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel/wychowawca ustala potrzebę wezwania pogotowia ratunkowego oraz potrzebę wcześniejszego przyścia rodzica/ opiekuna prawnego i godzinę odbioru dziecka ze Szkoły w dniu zdarzenia.

W przypadku wezwania pogotowia ratunkowego w szkole powinni przebywać powiadomieni przez Szkołę rodzice. Jeżeli lekarz stwierdzi konieczność hospitalizacji, rodzice jadą razem z dzieckiem do szpitala. Jeżeli rodzice nie dotarli do Szkoły przed odjazdem karetki pogotowia (ciężki wypadek, osoba wymagająca natychmiastowej pomocy), razem z dzieckiem jedzie do szpitala dyrektor lub pracownik wskazany przez dyrektora Szkoły. Informację o powyższych ustaleniach przekazuje się rodzicom/ prawnym opiekunom ucznia oraz dokumentuje. W każdym przypadku, gdy widoczne są obrażenia,

urazy, niepokojące objawy, dyrektor lub upoważniona osoba wzywa pogotowie ratunkowe. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, należy zabezpieczyć je nienaruszone do momentu pojawienia się odpowiednich służb. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie oraz powiadamia właściwe służby (pogotowie, policję itp.). Do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół powypadkowy dyrektor zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych. Jeżeli czynności związanych z zabezpieczeniem miejsca wypadku nie może wykonać dyrektor, wykonuje je upoważniony przez dyrektora pracownik Szkoły.

- 3) Dyrektor Szkoły powołuje zespół powypadkowy realizujący postępowanie powypadkowe i sporządzający dokumentację, w tym protokół powypadkowy.
- 4) Dyrektor Szkoły prowadzi rejestr wypadków. Dyrektor wskazuje prawidłowe zachowania i odstępstwa od niniejszej procedury, informuje o wnioskach i podjętych działaniach profilaktycznych zmierzających do zapobiegania analogicznym wypadkom.

IX. Procedura postępowania w przypadku popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielania pomocy uczniowi będącemu sprawcą czynu karalnego:

1. Celem uruchomienia procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w Szkole w przypadku popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielenie pomocy uczniowi – sprawcy czynu karalnego.
2. Osobą odpowiedzialną za zarządzanie odnośnie uruchomienia procedury jest dyrektor lub wicedyrektor Szkoły, a w przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.
3. Podstawy uruchomienia działań:
 - 1) Przypadek może dotyczyć ucznia, który dopuścił się czynu po ukończeniu lat 13, ale nie ukończył lat 17, bądź ucznia, który nie ukończył 18. r.ż., wówczas zastosowanie mają przepisy zawarte w Ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r., Dz.U. 1982., Nr 35, poz. 228, z późn. zm.
 - 2) Przypadek może dotyczyć ucznia pełnoletniego (po 18. r.ż.), który popełnił czyn karalny, wówczas podlega on przepisom prawa ogólnie przyjętym wobec osób dorosłych.
4. Sposób postępowania:
 - osoba, która była świadkiem popełnienia czynu karalnego lub dostrzegła zagrożenie, zobowiązana jest do powiadomienia dyrektora Szkoły;
 - dyrektor Szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;

- w przypadku, gdy sprawcą jest małoletni/niepełnoletni uczeń danej Szkoły przebywający na jej terenie, wyznaczone przez dyrektora osoby winny zatrzymać i przekazać go dyrektorowi Szkoły lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu pod opiekę;
- dyrektor Szkoły winien powiadomić rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zaistniałej sytuacji;
- dyrektor Szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub w przypadku, gdy sprawca jest pełnoletni bądź nie jest uczniem Szkoły; do jego obowiązków należy także zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

X. Procedura postępowania w przypadku zidentyfikowania w Szkole ucznia będącego ofiarą czynu karalnego oraz udzielania pomocy uczniowi będącemu ofiarą czynu karalnego:

1. Celem uruchomienia procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w Szkole w przypadku zidentyfikowania w szkole ucznia będącego ofiarą czynu karalnego oraz udzielenie pomocy uczniowi – ofierze czynu karalnego.
2. Osobą odpowiedzialną za zarządzanie odnośnie uruchomienia procedury jest dyrektor lub wicedyrektor Szkoły, a w przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.
3. Podstawa uruchomienia działań: sytuacja, w której uczeń stał się ofiarą czynu karalnego zabronionego przez Ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich.
4. Sposób postępowania:
 - osoba, która była świadkiem popełnienia czynu karalnego lub dostrzegła zagrożenie, winna udzielić ofierze pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń;
 - świadek powinien powiadomić o sytuacji dyrektora Szkoły;
 - obowiązkiem dyrektora Szkoły jest niezwłoczne powiadomienie rodziców/opiekunów prawnych ucznia – ofiary czynu karalnego;
 - dyrektor Szkoły winien niezwłocznie wezwać policję, szczególnie w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia;
 - ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, wsparcie psychologiczne.

Procedury reagowania w przypadku wystąpienia w Szkole zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego

I. Dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych:

Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych).

1. Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów. Wspomaganie rodziców / opiekunów prawnych dziecka w zabezpieczeniu dowodów.
2. Jeśli szkodliwe, niepożądane i nielegalne treści można bezpośrednio powiązać z uczniami Szkoły, rozwiązanie leży po stronie Szkoły. Jeżeli treści nie można bezpośrednio powiązać z uczniami Szkoły, należy zgłosić incydent na Policję.
3. Identyfikacja sprawcy (twórca treści lub osoba, która udostępniła treści dziecku)
4. Poinformowanie wszystkich rodziców lub opiekunów dzieci uczestniczących w zdarzeniu w charakterze sprawców o sytuacji i roli ich dzieci.
5. Rozmowa ze sprawcą nt. szkodliwości prowadzonych przez niego działań.
6. Złożenie zawiadomienia na Policję, jeżeli upowszechniane treści były nielegalne.
7. Otoczenie opieką psychologiczną – pedagogiczną dzieci – ofiar i świadków zdarzenia od pierwszego etapu interwencji. Zapewnienie warunków komfortu psychicznego, z poszanowaniem poufności i podmiotowości ucznia.
8. Poinformowanie rodziców lub opiekunów prawnych ofiar o zdarzeniu, uzgodnienie z nimi podejmowanych działań i form wsparcia dziecka.
9. Ustalenie okoliczności uzyskania przez ofiarę dostępu do szkodliwych treści i powiązanie tych informacji z ewentualnymi niepokojącymi incydentami ze świata rzeczywistego (np. kontakty z osobami handlującymi narkotykami, proces rekrutacji do sekty lub innej niebezpiecznej grupy).
10. Niezwłoczne powiadomienie Policji w przypadku naruszenia prawa – w porozumieniu z rodzicami dziecka.
11. Działania edukacyjne i wychowawcze w środowisku rówieśniczym ofiary.
12. W razie potrzeby, skierowanie dziecka na terapię (w porozumieniu z rodzicami / opiekunami prawnymi dziecka).

II. Cyberprzemoc:

Cyberprzemoc – przemoc z użyciem technologii informacyjno-komunikacyjnych, głównie internetu oraz telefonów komórkowych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, media społecznościowe, grupy dyskusyjne, SMS i MMS.

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia:
 - 1) Wysłuchanie ze spokojem osoby zgłaszającej.
 - 2) Dokonanie oceny, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy.
 - 3) Unikanie działań wtórnie stygmatyzujących (np. wywoływanie uczniów z klasy, konfrontowanie stron konfliktu).
 - 4) Ustalenie charakteru zdarzenia (rozmiar i ranga szkody, częstotliwość, wpływ na środowisko).
2. Zabezpieczenie dowodów z jednoczesnym zapewnieniem bezpieczeństwa osobom zaangażowanym w problem.
3. Identyfikacja sprawcy.
4. Skontaktowanie się z Policją, jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, a w ocenie kadry pedagogicznej jest to konieczne.
5. Zgłoszenie rozpowszechniania nagich zdjęć osób poniżej 18 r.ż.
6. Rozmowa pedagoga szkolnego ze sprawcą: ustalenie okoliczności zdarzenia, analiza zdarzenia i jego przyczyn, próba rozwiązania sytuacji konfliktowej.
7. Udzielenie wsparcia ofierze zdarzenia.
8. Włączenie w działania rodziców / opiekunów ofiary.
9. Pomoc ofierze w zabezpieczeniu dowodów.
10. Zaoferowanie pomocy specjalisty oraz możliwości zgłoszenia sprawy Policji.
11. Monitorowanie sytuacji.
12. Zapewnienie bezpieczeństwa świadkom zdarzenia.
13. Kontakt z Policją:
 - 1) gdy Szkoła wykorzystała wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi rezultatów;
 - 2) jeżeli zostało naruszone prawo.
14. Kontakt z dostawcą internetu w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.

III. Naruszenia prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika Szkoły:

Podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest w świetle polskiego prawa przestępstwem. Najczęstszymi formami wyłudzenia lub kradzieży danych jest przejęcie profilu na portalu społecznościowym w celu dyskredytacji lub naruszenia dobrego wizerunku ofiary (np. publikacja zdjęć intymnych bądź fotomontażu), szantażowania (w celu uzyskania korzyści finansowych w zamian za niepublikowanie zdjęć bądź treści naruszających reputację ofiary), dokonania zakupów i innych transakcji finansowych (np. w sklepach internetowych na koszt ofiary). Często naruszenia prywatności łączy się z cyberprzemocą. Istotne dla ścigania sprawcy będzie uzyskanie dowodów, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej. Samo podszywanie się pod ofiarę nie jest karalne.

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia (gdy sprawcą jest uczeń Szkoły – uczeń lub rodzic zgłasza sprawę dyrektorowi Szkoły lub wychowawcy; gdy do naruszenia prywatności

dochodzi ze strony dorosłych osób trzecich, rodzice ofiary powinni skontaktować się bezpośrednio z Policją i powiadomić o tym Szkołę).

2. Zabezpieczenie dowodów nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem działania – w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub sms).
3. Dokonanie zmian danych identyfikujących - przy udziale ofiary i rodziców / opiekunów prawnych.
4. Dążenie do wyjaśnienia działań i usunięcia ich skutków (także tych widocznych w internecie), jeśli wykradzione dane zostały wykorzystane w celu naruszenia dobrego wizerunku ofiary bądź w innych celach niezgodnych z prawem. Jeśli na stronach internetowych czy profilach w portalach społecznościowych znajdują się istotne dla sprawy dowody – ich usunięcie odbywa się przy udziale i za zgodą Policji (o ile została powiadomiona).
5. Kontakt z podmiotem świadczącym usługi – sprzedawcą w celu wyjaśnienia charakteru zdarzenia, jeżeli kradzież tożsamości użyta została w celu zakupu towarów on line lub dokonania transakcji finansowych.
6. Zabezpieczenie i przekazanie dowodów Policji, gdy jasno wskazują na konkretnego sprawcę lub na spełnienie przesłanki, iż sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej. Identyfikacji dokonuje Policja.
7. Podjęcie działań wychowawczo – edukacyjnych wobec sprawców zdarzenia we współpracy z rodzicami.
8. Powiadomienie o incydencie Policji (decyzja dyrekcji), jeżeli sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej.
9. Otoczenie ofiary opieką pedagogiczno – psychologiczną z zachowaniem poufności działań.
10. Podjęcie działań wychowawczych wobec świadków, gdy o incydencie wie szersze grono uczniów.
11. W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych wobec ofiary, skierowanie ucznia do placówki specjalistycznej za zgodą i we współpracy z rodzicami.

IV. Zagrożenia dla zdrowia dzieci w związku z nadmiernym korzystaniem z internetu:

Infoholizm (sieciholizm) – nadmierne, obejmujące niekiedy niemal całą dobę, korzystanie z zasobów internetu i gier komputerowych (najczęściej sieciowych) oraz portali społecznościowych przez dzieci. Jego negatywne efekty polegają na pogarszaniu się stanu zdrowia fizycznego (np. choroby oczu, padaczka ekranowa, choroby kręgosłupa) i psychicznego (irytacja, rozdrażnienie, spadek sprawności psychofizycznej, a nawet depresja), zaniedbywaniu codziennych czynności, oraz osłabianiu relacji rodzinnych i społecznych.

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia.
2. Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów - ustalenie skutków zdrowotnych i psychicznych celem wyboru odpowiedniej ścieżki rozwiązywania problemu – z udziałem specjalistów (lekarzy, terapeutów) lub bez – wyłącznie w Szkole.
3. Jeżeli mamy do czynienia z początkową fazą popadania w uzależnienie od internetu – koncentracja na wsparciu udzielanym w rodzinie i w Szkole.
4. Otoczenie ucznia – ofiary zindywidualizowaną opieką w Szkole (wsparcie pedagoga szkolnego).
5. W razie potrzeby - rozmowa ze specjalistą i skierowanie na profesjonalną diagnozę.

6. Zapewnienie dziecku komfortu psychicznego w trakcie wsparcia – poinformowanie wszystkich uczących go i oceniających nauczycieli o jego sytuacji i specyfice uwarunkowań osobistych.
7. Współdziałanie z rodzicami dziecka.
8. Jeżeli świadkami problemu są rówieśnicy dziecka – podjęcie działań wychowawczych mających na celu zwrócenie uwagi na negatywne aspekty nadmiernego korzystania z internetu, zaapelowanie o wsparcie dla ucznia dotkniętego problemem oraz o informowanie wychowawcy w przypadku wystąpienia kolejnych przypadków u innych dzieci.
9. W przypadku zdiagnozowania zaawansowanego uzależnienia od korzystania z internetu - skierowanie dziecka (w bliskiej współpracy z rodzicami) do placówki specjalistycznej oferującej program terapeutyczny z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom lub na diagnozę i terapię lekarską.

V. Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w internecie – uwodzenie, zagrożenie pedofilią:

Zagrożenie obejmuje kontakt osoby dorosłej z małoletnią w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia dziecka do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności (np. danych, pieniędzy, cennych przedmiotów rodzinnych).

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia.
! Czas reakcji ma kluczowe znaczenie – w przypadku niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w internecie może dochodzić do zagrożenia życia i zdrowia dziecka, szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.
2. Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów do przekazania organom ścigania.
3. Bezwzględne zawiadomienie Policji o wystąpieniu zdarzenia.
4. Udzielanie wsparcia organom ścigania w celu identyfikacji sprawcy.
5. Zapewnienie ofierze opieki psychologicznej i poczucia bezpieczeństwa.
6. Powiadomienie rodziców o możliwym związku zachowań antyzdrowotnych dzieci (np. samookaleczenia, zażywanie substancji psychoaktywnych) z inspiracją w internecie.
7. Otoczenie ofiary pomocą psychologiczną – pedagogiczną we współpracy z rodzicami / opiekunami prawnymi. Zapewnienie warunków komfortu psychicznego.
8. Analiza sytuacji dziecka (przerwanie kontaktów ofiary ze sprawcą, sytuacja domowa).
9. Uzgadnianie wszelkich działań Szkoły wobec dziecka z rodzicami / opiekunami prawnymi.
10. Jeżeli zgłaszającym zagrożenie był rówieśnik ofiary - objęcie zgłaszającego opieką psychologiczną.
11. W przypadku naruszenia prawa, powiadomienie Policji lub sądu rodzinnego (zwłaszcza w przypadku uwiedzenia dziecka do lat 15).
12. Skierowanie ofiary na terapię w specjalistycznej placówce opieki psychologicznej w porozumieniu z rodzicami / opiekunami prawnymi – zwłaszcza w przypadku uwiedzenia nieletnich przez osoby dorosłe.

VI. Seksting, prowokacyjne zachowania i aktywność seksualna jako źródło dochodu osób nieletnich:

Seksting to przesyłanie wiadomości drogą elektroniczną w formie wiadomości MMS lub z wykorzystaniem różnych aplikacji i komunikatorów albo publikowanie np. na portalach (społecznościowych) prywatnych treści, głównie zdjęć lub filmów, o kontekście seksualnym, erotycznym.

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia – z zachowaniem daleko posuniętej dyskrecji i profesjonalizmu ze względu na delikatny charakter sprawy i potencjalną penalizację sprawcy.
2. Opis okoliczności i analiza sytuacji celem wyróżnienia rodzaju sekstingu:
 - 1) rodzaj 1. - wymiana materiałów o charakterze seksualnym występuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników, a materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej;
 - 2) rodzaj 2. - materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle – młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie;
 - 3) rodzaj 3. - materiały zostały rozesłane większej liczbie osób w celu upokorzenia osoby na nich zaprezentowanej – lub zostają rozpowszechnione omyłkowo, ale są zastosowane jako narzędzie cyberprzemocy.
3. Zabezpieczenie dowodów służących identyfikacji sprawcy. Jako, że seksting jest karalny, skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie.
4. Wezwanie zidentyfikowanych małoletnich sprawców sekstingu do dyrekcji Szkoły, przedstawienie im dowodów ich aktywności, udzielenie wsparcia pedagogicznego i psychologicznego, przeprowadzenie rozmów w obecności rodziców. Podjęcie działań wobec sprawców zdarzenia, w zależności od rodzaju sekstingu:
 - 1) rodzaj 1. - wsparcie i opieka psychologiczna – pedagogiczna oraz pouczenie sprawców zdarzenia, że dalsze rozpowszechnianie materiałów może być nielegalne i będzie miało poważniejsze konsekwencje, w tym prawne;
 - 2) rodzaj 2. - zgłoszenie incydentu na Policję przez dyrektora Szkoły, gdyż niektóre z materiałów można uznać za pornograficzne;
 - 3) rodzaj 3. - zgłoszenie na Policję materiałów uznanych za pornograficzne, a w przypadku zaistnienia znamion cyberprzemocy – zastosować procedurę postępowania w sytuacji cyberprzemocy
5. Otoczenie ofiar zdarzenia wszechstronną, dyskretną opieką psychologiczną – pedagogiczną.
6. Zaproponowanie odpowiednich działań wychowawczych w sytuacji upublicznienia przypadku sekstingu w środowisku rówieśniczym.
7. Rozmowa z ofiarą na temat identyfikacji potencjalnego sprawcy – realizowana w warunkach komfortu psychicznego dla dziecka, z szacunkiem dla jego indywidualności i przeżytego stresu.
8. Jeżeli przypadek sekstingu został upowszechniony w środowisku rówieśniczym, podjęcie działań wychowawczych uświadamiających negatywne aspekty moralne sekstingu oraz narażanie się na dotkliwe kary.
9. W przypadku publikacji lub upowszechniania zdjęć o charakterze pornografii dziecięcej (co jest wykroczeniem ściganym z urzędu) – powiadomienie o tym zdarzeniu Policji lub sądu rodzinnego przez dyrekcję Szkoły.
10. Jeśli to zasadne, skierowanie ofiary do placówki specjalistycznej – w porozumieniu z rodzicami / opiekunami prawnymi.

VII. Bezkrytyczna wiara w treści zamieszczone w internecie, nieumiejętność odróżnienia treści prawdziwych od nieprawdziwych, szkodliwość reklam:

Brak umiejętności odróżniania informacji prawdziwych od nieprawdziwych publikowanych w internecie, bezkrytyczne uznawanie za prawdę też publikowanych na forach internetowych, kierowanie się informacjami zawartymi w reklamach. Taka postawa dzieci prowadzić może do zagrożeń życia i zdrowia (np. stosowania wyniszczającej diety, samookaleczeń), skutkować rozczarowaniami i porażkami życiowymi (w efekcie korzystania z fałszywych informacji), utrudniać lub uniemożliwiać osiąganie dobrych wyników w edukacji (korzystanie z upraszczających i zawężających wiedzę nieprofesjonalnych opracowań), a także do utrwalania się u ucznia ambiwalentnych postaw moralnych. Działania mające na celu wyposażenie uczniów w kompetencje pozwalające na radzenie sobie z dezinformacją i krytyczne podejście do informacji powinny być elementem edukacji prowadzonej dla całej społeczności szkolnej, nie tylko w ramach realizacji zapisów podstawy programowej.

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności. Identyfikacja uczniów nieumiejących odróżnić prawdziwych i fałszywych informacji publikowanych w internecie przez nauczycieli i wychowawców w trakcie lekcji wszystkich przedmiotów, zwłaszcza podczas przygotowania prac domowych.
2. Zauważenie, poddanie analizie i sprostowanie nieprawdziwych informacji zaczerpniętych z internetu, którymi uczniowie posługują się w procesie dydaktycznym – podczas lekcji lub w zadaniach domowych.
3. Archiwizowanie i wykorzystywanie spektakularnych przypadków podczas zajęć edukacji medialnej i lekcji wychowawczych.
4. Opublikowanie sprostowania nieprawdziwych informacji i – w miarę możliwości – rozpowszechnienie ich w internecie, w portalach o zbliżonej tematyce – jako reakcja na aktywność sprawców.
5. Prowadzenie działań profilaktycznych – edukacji medialnej (informacyjnej), zarówno w formie zajęć pozalekcyjnych, jak i w trakcie lekcji przedmiotów nieinformatycznych (jako fragment lekcji) przez wszystkie lata nauki ucznia w Szkole.

VIII. Łamanie prawa autorskiego:

Ryzyko poniesienia odpowiedzialności cywilnej lub karnej z tytułu naruszenia prawa autorskiego albo negatywnych skutków pochopnego spełnienia nieuzasadnionych roszczeń (tzw. copyright trolling).

1. Przyjęcie zgłoszenia (dokonanego w sposób nieformalny – np. ustnie, telefonicznie, pocztą elektroniczną lub w sposób formalny – pismo urzędowe) i ustalenie okoliczności zdarzenia.
2. Utworzenie formalnego śladu (tj. notatka służbowa, zakomunikowanie przełożonemu) w przypadku przyjęcia zgłoszenia dokonanego w sposób nieformalny.
3. Unikanie wdawania się w argumentację, pochopnego przyznawania roszczeń lub spełniania żądań, piętnowania domniemych sprawców itd. bez ustalenia wszystkich okoliczności sprawy, w razie potrzeby w konsultacji z prawnikiem.
4. W przypadku naruszeń dokonanych przez uczniów, pozostawienie dochodzenia do roszczeń osobom uprawnionym.

5. Skupienie się na działaniach edukacyjno – wychowawczych (np. lekcja na temat praw autorskich).
6. Zweryfikowanie wszystkich informacji podawanych przez zgłaszającego lub inne osoby:
 - 1) czy osoba dokonująca zgłoszenia jest do tego uprawniona (czy przysługują jej prawa autorskie do danego utworu, czy posiada ważne pełnomocnictwo itd.);
 - 2) czy wykorzystany utwór jest faktycznie chroniony przez prawo autorskie, w jakim zakresie został wykorzystany i czy zakres ten mieści się w zakresie posiadanych licencji lub dozwolonego użytku;
 - 3) kwestia toczącego się ewentualnego postępowania karnego;
 - 4) wiarygodność okoliczności podanych w zgłoszeniu i dowodów.
7. Niewyřęczanie Policji i prokuratury, niewkraczanie w ich kompetencje (dochodzenie naruszeń praw autorskich realizowane jest, co do zasady, z inicjatywy samego uprawnionego przed sądami, a w przypadku naruszeń stanowiących przestępstwo, dodatkowo zaangażowane mogą być Policja i prokuratura).
8. Realizowanie przez Szkołę funkcji wychowawczej i edukacyjnej:
 - 1) wykorzystanie otrzymanego zgłoszenia rzekomego naruszenia do przekazania uczniom, nauczycielom i opiekunom wiedzy na temat tego, jak faktycznie prawo reguluje tę konkretną sytuację;
 - 2) wyjaśnianie sprawy, na czym polegało naruszenie oraz przekazanie wiedzy, jak do tego typu naruszeń nie dopuścić w przyszłości.
9. Ewentualne wystąpienie w roli mediatora w celu ułatwienia stronom ugodowego lub innego kompromisowego zakończenia powstałego sporu (jeśli ofiarą jest uczeń).
10. Pomoc sprawcy w zaniechaniu naruszeń i naprawienia ich skutków.
11. Zebranie zeznań świadków lub zadbanie o to, by zostały one zebrane przez uprawnione organy.
12. Ułatwienie zakończenia sporu bez jego eskalacji (uprawniony musi samodzielnie zdecydować, czy zawiadamić Policję lub składać powództwo).
13. Zorganizowanie szkoleń lub warsztatów z zakresu prawa autorskiego w internecie dla wszystkich zainteresowanych osób w Szkole.
14. Współpraca z dostawcami internetu i operatorami telekomunikacyjnymi. Zależnie od okoliczności, może być wskazana asysta sprawcy bądź ofiary przy kontakcie z tego typu podmiotami, np. w celu zablokowania dostępu do utworu umieszczonego w internecie z naruszeniem prawa. Ponadto, stosownie do przepisów prawa, tego typu usługodawcy mogą zostać zobowiązani do przekazania szczegółów dotyczących naruszenia dokonanego z użyciem ich usług (do czego może być potrzebne postanowienie sądowe).

IX. Zagrozenia bezpieczeństwa technicznego sieci, komputerów i zasobów online:

Kategoria technicznych zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego obejmuje szerokie spektrum problemów: (1) ataki przeprowadzane za pomocą szkodliwego oprogramowania, (2) ataki skierowane na zasoby teleinformatyczne Szkoły przy wykorzystaniu wielu skomplikowanych technik i narzędzi informatycznych (m.in.: skanowanie sieci w celu wykrycia podatnych na zagrożenia systemów, próby logowania się do serwerów www i poczty e-mail, za pomocą podsłuchanych lub odgadniętych haseł, wykorzystywanie podatności (luk) w oprogramowaniu systemów komputerowych) i socjotechnicznych (phishing). Na styku z zagadnieniami technicznymi lokalizują się zagrożenia wynikające z nieprawidłowych i szkodliwych zachowań użytkowników, np. uleganie atakom socjotechnicznym, używanie w różnych serwisach tych samych, łatwych do odgadnięcia haseł, zaniechanie wykonywania

aktualizacji systemu operacyjnego urządzeń, przeglądarek internetowych i innego używanego przez użytkowników oprogramowania.

1. Zgłoszenie incydentu osobie odpowiedzialnej za infrastrukturę cyfrową Szkoły oraz dyrekcji. Zebranie i zabezpieczenie przez specjalistę dowodów w formie elektronicznej.
2. W części przypadków Szkoła poradzi sobie we własnym zakresie, w niektórych wskazane jest skorzystanie z zewnętrznego wsparcia wyspecjalizowanych firm.
3. Pozostawienie specjalistom – informatykom identyfikację sprawców ataku.
4. W sytuacji, gdy incydent spowodował Szkole straty materialne lub wiązał się z utratą danych należy poinformować Policję, aby podjęła działania na rzecz zidentyfikowania sprawcy.
5. Jeżeli sprawcami incydentu są uczniowie Szkoły, o zaistniałej sytuacji należy poinformować ich rodziców, zaś wobec nich podjąć działania wychowawcze.
6. Powiadomienie społeczności szkolnej (uczniów, nauczycieli, rodziców) o incydencie oraz zaprezentowanie podjętych działań: przywracających działanie aplikacji i sieci komputerowej w Szkole oraz działań wychowawczo – edukacyjnych wobec dzieci.
7. Zgłoszenie incydentu na Policję – w przypadku wystąpienia strat materialnych oraz utraty danych (szczególnie danych wrażliwych).
8. W przypadku zaawansowanych awarii (np. wywołanych przez trojany) lub strat (np. utrata danych z e-dziennika) – skorzystanie z zewnętrznego wsparcia eksperckiego, kontakt z serwisem twórcy oprogramowania lub zamówienie usługi w wyspecjalizowanej firmie.

Załącznik nr 13

Niebieska Karta – procedura i realizacja w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rybnej

Procedura "Niebieskiej Karty" - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

1. Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.
2. Od 28.09.2023 obowiązują przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
3. Typy przemocy w rodzinie:
 - 1) przemoc fizyczna;
 - 2) przemoc emocjonalna;
 - 3) zaniedbywanie;
 - 4) wykorzystanie seksualne;
 - 5) małoletni świadkiem przemocy.
4. Procedura „Niebieskiej Karty” nakłada na szkołę określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec ucznia przemocy domowej, jeżeli np. uczeń: ma ślady przemocy fizycznej – ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.
5. Ma ślady przemocy psychicznej – moczenie, nadmierna potliwość, bóle, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym itd., Przejawia trudności w nawiązywaniu kontaktu, ma niską samoocenę, wycofanie, lęki, depresję, płaczliwość, zachowania destrukcyjne, agresję, apatię, nieufność, uzależnianie się od innych, zastraszenie, unikanie rozmów itd.
6. Ma brudny strój, nieodpowiedni do pory roku, rozwój, wzrost i wagę nieadekwatne do wieku, nie korzysta z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby itd. Karta stanowi ważny element w walce z przemocą w rodzinie, ponieważ dokumentuje sytuacje pokrzywdzonego ucznia i stanowi dowód w postępowaniu przygotowawczym i ewentualnej sprawie karnej o znęcanie się.
7. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnienie „Niebieskiej Karty” to początek procesu wspierania ofiary przemocy.

8. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywające się na podstawie procedury „Niebieskiej karty” nie wymaga zgody ucznia dotkniętego przemocą.
9. Wszczęcie procedury na terenie szkoły następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska karta” – A w obecności ucznia, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie. Wszczynając procedurę, podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa takiemu uczniowi.

Realizacja procedury Niebieskiej Karty w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Rybnej

1. „Niebieską Kartę” zakłada pedagog/psycholog który stwierdza, że w rodzinie ucznia dochodzi do przemocy .
2. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
3. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec niepełnoletniego ucznia, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
4. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem ucznia przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.
5. Działania z udziałem ucznia, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności pedagoga szkolnego lub psychologa.
6. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta –B”.
7. W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy niepełnoletniego ucznia, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie (formularza „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie).
8. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.

.....
data

.....
(miejscowość,

.....
nazwa i adres podmiotu, w którym
jest zatrudniona osoba wypełniająca
formularz „Niebieska Karta – A”

„NIEBIESKA KARTA – A”

W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:

I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL ²⁾			
Nazwa i adres miejsca pracy/ nazwa i adres placówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNICH W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemoc domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna ³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna ³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie,</i>						

<i>krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc seksualna³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc ekonomiczna³⁾ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej³⁾ <i>wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozesłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</i>						
Inne³⁾ <i>zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)</i>						

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOSŁA USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak (kiedy?gdzie?)
ustalono nie nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak nie nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

tak nie nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ustalono - wypełnij tabelę nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca)¹⁾</i>			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)		

Doprowadzenie do wytrzeźwienia			
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Powiadomienie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określoną w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej			
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w spawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”			
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni			
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej			
Inne (wymień jakie?)			

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....
.....
.....

.....
.....
.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeuty, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby
wypełniającej
formularz „Niebieska Karta – A”

.....
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

¹⁾ wpisać właściwe

²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę

³⁾ podkreślić rodzaje zachowań

